

LA GALERIA

música Élena • art El modernisme català a Ferrara • televisió *The Good Wife* • gastronomia La ratafia

Hi ha molts costums dels quals parla que ja s'han perdut completament.

—Sí, la idea es aquella, però encara se'n poden trobar algunes restes. Per exemple, ací hi ha un article que es diu "Guarda-rodes", que són els pilons que es trobaven davant les portes per evitar que els carros tocareu molt a prop. Avui dia això ja no té sentit, ja no hi ha carros, però si passeges pels pobles encara ho veus. I sovint algú es pregunta per a què serveixen. Són aquest tipus de coses que et parlen d'un passat no massa llunyà, d'uns 40 o 50 anys i que de tant en tant són restaurades, perquè formen part encara de la memòria del poble.

—Fa especial insistència en alguns oficis que van desapareixent. Amb ells desapareixen un conjunt de mots i expressions associades amb la seua pràctica.

—Una qüestió que em toca molt de prop és el camp, que té un llenguatge propi associat. Però si es perd aquell ofici, com passa avui dia, no es perd sols una manera de treballar, sinó tot un vocabulari vinculat. Jo vinc d'una família que treballa el camp i amb ells veia moltes coses que a poc a poc van desapareixent. Clar, jo li done molta importància i molt de valor, però la gent ho deixa perdre amb naturalitat, sense ser conscient del que se'n va. Perquè som una generació que ha perdut massa coses en molt poc de temps.

—Tot aquest bagatge de coneixements exposats al llibre són trets d'experiències personals o té fonts addicionals?

—Sí, majoritàriament són experiències personals. Vinc d'un poble no massa gran, Sagunt, on totes aquestes coses no sols s'han perdut, sinó que la gent quasi ni les recorda, són un món a banda. Sóc conscient d'aquelles mancances perquè la meua família prové d'un entorn molt rural i això em fa pensar que la llengua no és sols un sistema de comunicació sinó també una manera d'estar instal·lat en un poble o en una col·lectivitat. La diferència amb altres que també ho han viscut és que jo n'he pres consciència i li

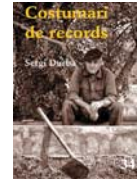
Sergi Durbà

«Agafem coses de fora sense pensar que tal volta ja les teníem»

Costumari de records és un recull dels articles més literaris provinents del blog 'Costumari Durbà' (Tres i Quatre, 2015).

Amb un estil senzill, Sergi Durbà recupera molts costums i tradicions valencianes que a poc a poc s'han esvaït de la memòria col·lectiva i que ja formen part d'una generació passada, on la saviesa popular era compartida amb l'ús de la llengua.

Entrevista d'Adrià Mancebo

Costumari de records

SERGI DURBÀ

Tres i Quatre,
Paterna-La Canyada, 2015
Assaig, 173 pàgines

he donat un valor afegit amb el qual m'identifiquo.

—D'aquest costumari emana tristor en cada record, la sensació d'un temps passat que fou millor, més romàntic. No és vostè massa jove per ser tan nostàlgic?

—La gent em diu que són coses de iaïos. Però a mi aquestes coses m'han tocat de prop i han configurat la meua identitat. El remei que he posat jo per curar aquest deteriorament és escriure un llibre per encendre la curiositat i la memòria. No se si és suficient. I és trist que hi haja tants costums que tenen els dies comptats i que ningú els dóna valor.

—Parla del progrés com el gran culpable d'aquesta pèrdua.

—El progrés entès com avançar sense cap criteri. De què em val a mi el progrés si està destruint el que a mi m'agrada o on jo visc? De què val posar apartaments vora el mar si amb això es destrueix l'ecosistema? La mateixa paraula, entesa com a globalització, elimina tota diversitat. No hem sabut apreciar-nos a nosaltres mateixos i agafem coses de fora sense pensar que tal volta nosaltres ja les teníem, però com vénen de lluny, nosaltres les aplaudim. És un progrés que em resulta fins i tot molest, em pareix una burla de la qual s'adonen pocs. No sé si val la pena córrer tant per arribar a un lloc que no sabem com serà, ni si estarem còmodes.

—És compatible la saviesa popular amb el progrés?

—No hauria de no ser-ho. El que ocorre és un oblit sistemàtic, si es valorara més seria una bona combinació. Un bon exemple són els fabricants de les pilotes artesanals per jugar a pilota valenciana, que són molt complicades de fer i molt poques persones en coneixen el procediment. I, clar, viuen molt bé.